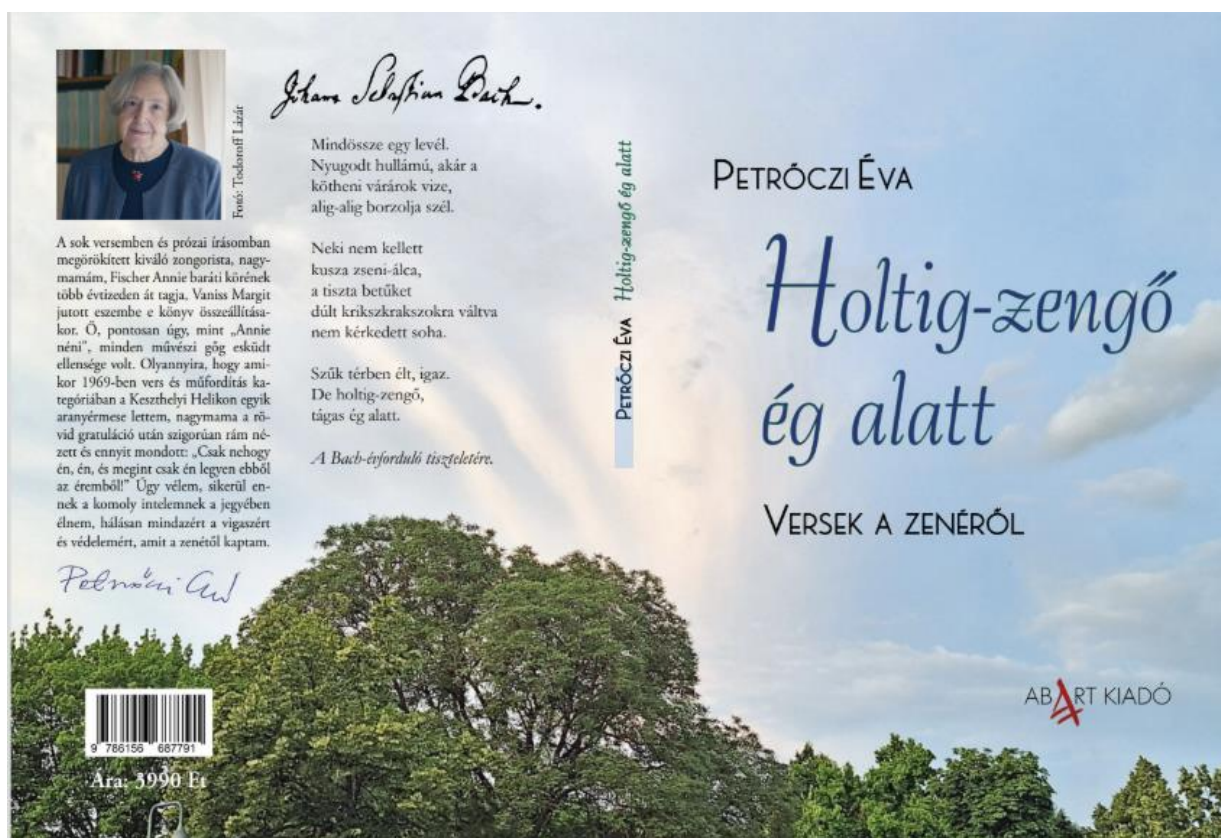

Megjelent Petróczi Éva József Attila-díjas költő, egyetemi professzor 24., zenei, de sok szakrális témát érintő verseskötete az AB-ART Könyvkiadó gondozásában. igazgatója. A könyv nyilvános bemutatója a gyomai Ref. Egyházközség dísztermében, és Székesfehérvárott, a Szent István Házban volt. A Parlando olvasói jól ismerik a Petróczi Éva művészetét, aki évek óta hűségesen támogatja új verseivel, esszéivel és recenzióival folyóiratunkat. Ily módon az ajánlott kötetben közreadott 42 vers között lesznek számos ismerősek, de a többség újdonság a szép magyar nyelv kiváló művelőjétől. A kötet kétnyelvű, ugyanis második részében Petróczi Éva angolul is közreadta a könyvben található munkáit. A kötetből a Bartók Bélára és Fischer Annie-ra emlékező versekkel kívánjuk olvasóink figyelmébe ajánlani Petróczi Éva líráját.

[Bartók plays Allegro barbaro \(extract\) \(0:49\)](#)

[Allegro Barbaro \(Sz.49\) - Béla Bartók \(2:40\)](#)
(Bartók Béla-zongorázik)

[Bartók - Allegro barbaro - Annie Fischer Moscow 1951 \(2:26\)](#)
(Fischer Annie zongorázik)

[Zoltan Kocsis plays Bartók: Allegro Barbaro \(2:31\)](#)
(Kocsis Zoltán zongorázik)

ÉGI „ALLEGRO BARBARO”

Lírai utószó a Geyer Stefi hegedűművész életútja, levelezése Bartók Bélával című könyvhöz. Sajtó alá rendezte: Váradi Helga és Vikárius László (Balassi Kiadó, Budapest, 2024.)

Mindössze tizennégy esztendőt
számlált Geyer Stefi, a hegedűs csoda,
amikor Bartók szigorú szívét
megfogta sötétkék szeme,
szépsége és mosolya,
s az, ahogyan a felzengő hangszer
egy-egy percre kislánykezének
meghosszabbításaként hatott.

Egyik legelső hangversenye
éppen a közeli Nagyvárad
Nőegyletének hölgyeit
bűvölte el, s így, alig tízévesen,
ha csak napokra is,
a Holnap városának
aprócska, női Mozartja volt.

Tény és való,
hogy Bartók Béla igazi,
minden hangjában Stefi
muzsikáló alakját idéző
portréja az első hegedűverseny,
mégsem ez hangzott fel bennem,

amikor a Váradhoz közeli
Szoboszló idei,
viharláncos kora nyarán
épp két és egynegyed percig
láthattam és hallhattam egy égi
„Allegro Barbaro”-t
a Szöllősy index szerint
1911-ben írott,
pontosan negyvenkilencedik
Bartók-opust,
de legalábbis annak
a mennyei magasba
költözött, röpke mását...

És lám, mi történt, a kitartó szelet,
s az éjfékete felhőpáncélba bújt eget.
hirtelen, ha csak
látomásnyi időre is,
megtörte egy fehér és nagyon

átható tekintetű férfiar, akinek
jól ismerjük vonásait.

Azé a haldoklóé,
aki 1945 júliusában
még hálalt,
(ez volt az utolsó, meglehet!)
levelet írhatott

egykori Múzsájának,
akiben ugyan nem szerelem
lakozott Nagyszentmiklós nevezetes
szülőtte iránt, hanem
(úgy vélem, ez sem kevesebb!),

őt az itthoni vészből
a „végjáték” idejére”
Amerikába kimentő szeretet.
(Hajdúszoboszló-Budapest, 2024. június 5-én)

KIRÁLYNŐ

Székely Györgynek, a Fischer Annie örökség hűséges
örzőjének

„Amikor bejött a Zeneakadémiára és a folyosó közepén álltak a hallgatók, azt gondoltam, félreállnak, ha meglátják Fischer Annie-t, de ők a fülük botját sem mozgatták. Úgy kellett az öltözőhöz a fal mellett elsettenkednie.” Fejér Gábor fotóművész szavait Székely György Fischer Annie-albumából (Klasszikus és Jazz Kiadó, Budapest, 2002). idéztük.

Királynő volt ő akkor is,
amikor és amíg
a konzis közöny-kariatidák
csoportja mellett,
szinte a falhoz símulva
elsettenkedett.
Szatyrában kotta, estélyi ruha,
de főként, főként –

hangok és hangjegyek.
Annie néni,
(kislánként így szólíthattalak!),
meg kell tanulnom
ezt is tőled:
szelíd és néma méltóságodat.

A szedett-vedett, foltozott,
és sokszor ütött-kopott,
kockás kövű folyosókból
olykor lesz, lehet trónterem.
Kép, te erőt adó,
maradj velem.

VARIÁCIÓ BARTÓK „CANTATA PROFANÁ”-JÁRA

Pohár-mocskolta
szánk előtt
riadozva elfut
a forrás,
vadász kezére
ad a bosszuló avar,
kivet elárult
erdő-otthonunk,
de kivet
anyánk háza is –
sem szarvas, sem ember:
szarvas-kentaurok vagyunk.

TARTALOM

Zeneszerzők

Peire Vidal hallgatása közben	6
Bach kézírása	7
Händel ifjúkori portréja előtt	8
Hallei gyertyán	9
„Mindent elpenget”	10
Nannerl és Wolferl	12
Fél füstölt pisztráng - meg a „Pisztrángötös”	14
Szégyen	17
Liszt Cosima és Richard Wagner	18
Richard Wagner modorában	20
Laura keringő	21
Barinkay belépője, 2024-ben	22
A körhinta, No. II.	24
Fűző rajtam... ..	27
Variáció Bartók „Cantata profaná”-jára	28
Bartók, a szeder- és almaszedő	29
Égi „Allegro barbaro”	31
Prológus – egy ősbemutatóhoz	34
Macskás és egeres új ruhámban... ..	36
Párhuzam – egy Vivaldi oratóriumhoz	38
Napjaim, Liszt Ferencsel	39

Előadók

„Fidlere” is akadt... ..	44
A pécsi szegények énekese	46
Az én pásztorkirályom... ..	48

Csak emlék, nem varázslat	50
Mislenyi eprek... ..	51
Ezüsthálót... ..	52
Egy régi filmhíradóra	53
Két lepke-bross	55
Nagymama keze	57
Királynő	59
És meglebbent a vászon... ..	61
„Operadívák”	63
Két Tevje-halál közelében... ..	64
A patak éneke	68
Csapj ki a partra... ..	69
Hallgatás	70
Harmadik változat a 42. zsoltárra	71
Muzsikáló sorok egy gyógyszerre	72
Örvényeshegyi szarvasok	74
Változat	75
Variáció, karácsony első napján	77
Megszámlálhatatlanok... ..	79
„Körülvetttek engem...”	81

A zene hatalma

Amíg hallgatom	86
Bártfafürdő... ..	87
Egy norvég népdalra	88
És utoljára még... ..	89
Kabócák	90
A lübecki harang(virág)haláltánc	91
Már nem cserélünk... ..	92

DR. SZÉKELY GYÖRGY RECENZÍÓJA

A sokoldalú költő és prózaíró, irodalomtörténész e kis kötetében a muzsikával való kapcsolatáról vall.

Életének egyik meghatározó találkozása Fischer Annie, a 20. század egyik legnagyobb zongoraművészenek életművével volt:

„A sok versemben és prózai írásomban megörökített kiváló zongorista, nagymamám, Fischer Annie baráti körének több évtizeden át tagja, Vaniss Margit jutott eszembe e könyv összeállításakor. Ő, pontosan úgy, mint »Annie néni«, minden művészi gőg esküdt ellensége volt. Olyannyira, hogy amikor 1969-ben vers és műfordítás kategóriában a Keszthelyi Helikon egyik aranyérmese lettem, nagymama a rövid gratuláció után szigorúan rám nézett és ennyit mondott: „Csak nehogy én, én, és megint csak én legyen ebből az éremből!” Úgy vélem, sikerül ennek a komoly intelemnek a jegyében élnem, hálásan mindazért a vigaszért és védelemért, amit a zenétől kaptam.” – írja a könyv fülszövegében; ez a gondolat, ez az *ars poetica* újra és újra megnyilvánul, valósággá válik a kötet minden versében.

A költemények – amelyek különféle időpontokban, élethelyzetekben íródtak – egy valóságos hálaadó füzérré állnak össze, mivel a zene olyan mély érzelmeket vált ki a szerzőből, amely elég ritka a jelenkori irodalomtörténetben. Tény, hogy a költők jelentős része szerette, becsülte a zenét – nem tudok botfűlű költőről, bár biztosan van – de kevesen vannak közöttük, akiknek egész életét és művészetét belengi a zene.

Franz Schubert baráti körének nagy része költőkből állt, hiszen ő maga költő volt, a dalok egyedülálló mestere. Azonban nem csak a szöveges művek állnak kapcsolatban a költészettel. Gondoljunk csak Antonio Vivalditól, Liszt Ferencen át arra a programzenére, amelyet ma is sokan alábecsülnek. Pedig kimondva, vagy kimondatlanul, minden zenének van valami megfogható, vagy érzékeny, megfoghatatlan programja. Ezt a rejtvényt próbálja megfejteni sok szép költeményében Petrőczy Éva is, tehát elmondhatjuk, hogy ez a kis könyv nem csupán beszél hozzánk, hanem „zenél” is nekünk.

E válogatás minden sora bebizonyítja, hogy az igazi zene egyben költészet, és a nagy zeneszerzők és előadóművészek mind-mind költők is. Johann Sebastian Bach életének történései, a sok személyi kudarc, a gyermekek

oktatásának bosszúságai, saját gyermekeinek felnevelése természetes, hogy megkeserítheti egy művész életét. Ám nem ez történt, Bach művészetében – bár a szenvedés, a krisztusi tragédia és feltámadás, a mély hit van előtérben – sokszor mégis megtaláljuk a felszabadult humort és a mély drámai költészetet. Ha meghallgatjuk a zongora etűdöknek szánt Wohltemperiertes Klavier prelúdiumait és fűgáit, vagy a Goldberg-variációkat (amely a Klavierübung-Zongoragyakorlatok című sorozat darabja), egyszer csak egy életerős, fantáziadús, csodálatos költőember egyedülálló, vallomásos darbjait halljuk, egy mennyei világba kerülünk, ahol a tiszta költészet uralkodik.

Így ír Petrőczy Éva a 340 éve született Bachról:

Ez itt Bach kézírása.
Mindössze egy levél.
Nyugodt hullámú, akár a
kötheni várak vize,
alig-alig borzolja szél.
Neki nem kellett
kusza zseni-álca,
a tiszta betűket
dúlt krikszkrakszokra váltva
nem kérkedett soha.
Szűk térben élt, igaz.
De holtig-zengő,
tágas ég alatt.

Ezt a hangulatot képviseli Petrőczy Éva versfolyama, hol tragikus, hol humoros fordulatokkal, sokszor felidézve életének egy-egy olyan pillanatát, amelyhez mindig egy-egy nem-felejtendő, „holtig zengő” zene is kapcsolható. Olvassuk tehát élvezettel a könyvet, amelyben érezhető Petrőczy Éva költői világának, s egyben a muzsika iránti szeretetének friss és életerős lüktetése.